

stærke Vælggenhed; men af de mindre Fæstninger var der kun nogle enkelte, der fik nogen Betydning, nemlig nogle meget smaa Fæstninger, der spærrede Jernbanen eller laa paa Limen, som Fjenden absolut maatte bruge, og heller ikke disse smaa Fæstninger, f. Ex. Bich, gjorde det umuligt for Fjenden at komme forbi dem, idet han nemlig ogsaa omgik dem. Nu er det Spørgsmaalet, om ikke de forskjellige i Forslag bragte Fæstningsanlæg ville splitte vore Forsvarstrætter temmelig stærkt. Jeg skal ikke udtale min Mening herom, da jeg som sagt ikke kan gjøre Gjording paa at være Sagkyndig, men det staar for mig, at, dersom vi ikke kunne forbyde Fjenden at gaa i Land, saa ere disse Fæstninger af meget ringe Betydning, og den eneste Fæstning, der efter min Mening har Betydning, er Kjøbenhavn. Naar Kjøbenhavn befestes paa en tidsvarende Maade, er det absolut vist, at den maa kunne udholde en længere Beleiring. Vil man sige, at vi ikke have Tropper nok til at forsvare Kjøbenhavn, saa vil jeg dog gjøre gjældende, at efter den nye Plan for Garnisoneringen vil der absolut her i Kjøbenhavn i Løbet af otte Dage kunne samles over 20,000 Mand regulære Tropper, og en Hovedstad har altid i sine Indbyggere mange brugbare Elementer til Hjælp for Forsvaret. Hvad dernæst Provianteringen angaar, saa har ogsaa en Hovedstad, som tilfælle er en stor Handelsstad, store Oplag af mange af de Livsformødenheder, som ere absolut nødvendige, og den vil altsaa lettere kunne forrynes og kunne udholde en Beleiring. Jeg veed ikke, om jeg i denne Henseende tør henvise til Paris. Der var neppe nogen, der, før Parisis Beleiring begyndte, troede, at den vilde have Levnetsmidler nok til at kunne holde saa længe ud, som den gjorde. Ja, siger man, vi ville befæste Kjøbenhavn fra Søiden, thi vi skulle sikke den mod et Bombardement og sikke vor Flaade et Tilflugtssted. Men sat, at Flaaden ikke fik Tid til at gaa ud, det kunde tentes, at Fjenden kom saa hurtig over, at Flaaden, hvor forberedt den end er til at seile ud, dog ikke fik Tid dertil. Dersom det saa lyktes Fjenden at gjøre Landgang og virkelig gjentage den sørgelige Historie fra 1807, saa antager jeg, at Flaaden vilde være fortabt, hvormod vi, dersom vi have en Befæstning mod Landsiden, ville være temmelig sikke paa at kunne redde den. Men den Anskuelse, som her har gjort sig gjældende, er, at vi skulle møde Fjenden ved Udsikningsstedet. Nu have vi her Alt, hvad der hører til Troppernes Udrustning. Altsaa, Mandstabet skal indkalbes hertil, inddeles, beklædes og udrustes her, og derfra skal det marschere til Udsikningsstedet. Dette vil vist tage en temmelig lang Tid. Naar der er Tale om Overfald, ville vi ikke være i Stand til at møde Fjenden ved Landgangen. Jeg har her kun villet fremsætte denne Anskuelse, som er meget stærkt repræsenteret i Armeen, at man ikke bør

spredde Kræfterne ved for mange Fæstningsanlæg, men at man skal have een Fæstning, og det en stærk Fæstning, og det Naturligste er at have den ved Kjøbenhavn.

O. Hansen: Naar Spørgsmaalet er, hvorvidt en Reform, navnlig som den foreliggende, er nødvendig eller ikke, maa man først rette Diet paa den Tilstand, hvori vi for Diebliffet befinde os. Jeg tillod mig forleden Dag at skildre Landets diebliffelige Forsvarstilstand, og jeg har ikke set fra nogen Side fremsat Tvivl om, at jo denne Skildring var fuldstændig korrekt. Det Resultat, jeg kom til, og som Enhver maa komme til, var jo det, at vort Fædreland, saaledes som det for Diebliffet staar, ligger aabent for Fjenden, at der ikke gives et eneste Punkt, hvortil Hær eller Flaade kunne støtte sig for at kæmpe mod en overlegen Fjende, som vi jo altid maa være ublatte: for at mødes med. Jeg skildrede den Demoralisation i alle Forhold, som heraf vilde følge, de gjensidige Behreidelser og Klager fra Hærens og Flaadens Side og deres Klager over Folket, maaske endog ogsaa over Rigsdagen, der ikke havde villet bevillige de fornødne Midler, og paa den anden Side den Misformøielse, der hos Folket nødvendigvis vilde være over, at Hær og Flaade ikke vilde have Andet at gjøre end — for at sige det rent ud — at løbe for Fjenden. Dette er den Tilstand, som vil komme, saasnart Hær og Flaade møde en Fjende, der blot i nogen Maade er os overlegen. Men naar nu Forholdene ere saaledes, saa kan det neppe negtes, at det er aldeles nødvendigt at komme ind paa den Tanke at forsvare Landet. Vi have i Dag hørt det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgtreds (Scavenius) udtale, at den af Regjeringen foreslaaede Forsvarsplan ikke var koncentreret nok, men det maa dog ikke overses, at omtrent Halvdelen af Landet er ladet udenfor det medtagne Forsvarsomraade. Der er jo ikke Tale om at forsvare Sylland, og det er jo ogsaa sikkert, at, skulde Sylland forsvares, saa vilde det medføre mange Gange fordøblede Udgifter mod, hvad der her er Tale om. Det Hele, som der i den Retning muligvis kunde indvindes mod Lovforslaget, er den Begjæring, der indeholder om 485,000 Rbd. til Anlæg af et Fort ved Lillebelt og Befæstningsarbejde paa Søndsholm; men naar der ikke kræves mere end omtrent $\frac{1}{2}$ Million Rbd. for at sikke den Forbindelse med Fyen og derigjennem med Sylland, som navnlig i Begyndelsen af en Krig vil være af særdeles Betydning for at kunne samle Styrken paa de Punkter, som ville blive angrebne, saa kan man neppe sige, at Regjeringen ved at foreslaa en saa ringe Befæstning af den Del af Landet, som ligger Vest for Store Belt, spreder sig for meget. I Virkeligheden gaar Lovforslaget ud paa en Befæstning af de Punkter, som kunne befæstes, og som ogsaa det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgtreds, saa vidt jeg